

F. t. l. vedr. landbrugsejendomme.

på uheldig måde for driften. Endvidere har den gældende lov været fortolket således, at man har ment at kunne nægte sammenlægning, hvis der tilbage ved restejendommen kun bliver et mindre jordtilliggende, således at restejendommen efter sagkyndig vurdering ikke skønnes at kunne bestå som en reel jordbrugsbedrift.

Den gradvise liberalisering af reglerne for sammenlægning af landbrugsejendomme har sammen med reglerne for samdrift været grundlaget for den frie strukturtilpasning, der har fundet sted. Den gennemsnitlige bedriftsstørrelse er ifølge Danmarks Statistik steget fra ca. 15 ha i 1960 til ca. 24 ha i 1975, og antallet af selvstændige landbrugsbedrifter er reduceret væsentligt.

I de senere år er der imidlertid sket en ændring i landbrugsproduktionen, idet kornproduktionen er steget betydeligt, medens den animalske produktion er gået tilbage. Endvidere har strukturudviklingen medført, at der i adskillige tilfælde er sket nedlægning af ejendomme, der må anses for at være bæredygtige. Etableringsmulighederne for de unge landmænd er herved blevet alvorligt forringet.

For at imødegå denne udvikling foreslås sammenlægningsgrænsen nedsat til 75 ha. Det foreslås imidlertid samtidig, at der åbnes lettere adgang for landbrugsministeren til at tillade sammenlægning, der overstiger sammenlægningsgrænsen, når forholdene, herunder jordernes bonitet, taler for det. Denne bestemmelse giver bl. a. mulighed for at fastsætte en højere arealgrænse efter en konkret vurdering i dele af landet, hvor jorden er af ringere eller middelgod bonitet. Der vil herved kunne skabes lige muligheder for landbruget i de forskellige områder af landet.

Med henblik på at øge den animalske produktion og at værne om de eksisterende landbrugsejendomme, der er egnede til opretholdelse som selvstændige driftsenheder, foreslås i *forslagets stk. 3, nr. 3*, indført en bestemmelse, hvorefter landbrugsministeren kan nægte sammenlægning, der medfører nedlægning af en ejendom, der skønnes at udgøre en bæredygtig driftsenhed, og hvis areal udgør 15 ha eller derover. Der kan herved tages hensyn til, om ejendommen har egnede bygninger, og om jorderne har en passende størrelse og arrondering.

Det foreslås endvidere, at bestemmelsen i *forslagets stk. 3, nr. 2*, udformes således, at landbrugsministeren bl. a. kan nægte sammenlægning, hvis ejeren og dennes nære pårørende i forvejen ejer landbrugsarealer på mere end 100 ha.

Til de enkelte bestemmelser i § 13.

Bestemmelsen i forslagets stk. 3, nr. 1, om at sammenlægning kan nægtes, hvis de jorder, der ønskes sammenlagt, ikke ligger hensigtsmæssigt for samlet drift, opretholdes uændret, og der tilsigtes ikke nogen ændring af den hidtidige administrative praksis.

Bestemmelsen i forslagets stk. 3, nr. 2, om, at sammenlægning kan nægtes, hvis der ved sammenlægningen vil opstå en uhensigtsmæssig ejendomsfordeling, indføjedes ved lovændringen i 1973 for at sikre, at der principielt kan varetages de samme hensyn ved erhvervelse af dele af landbrugsejendomme til supplerende af bestående landbrugsejendomme som ved erhvervelse af hele landbrugsejendomme.

Disse hensyn skal efter forslaget fortsat kunne varetages. Ved den ændrede formulering i forslagets stk. 3, nr. 2, præciseres de forhold, der kan medføre, at en supplerende af en bestående landbrugsejendom må anses at medføre en uhensigtsmæssig ejendomsfordeling. Bestemmelsen i stk. 3, nr. 2, vil efter forslaget kunne finde anvendelse, hvis ejeren af den ejendom, der ønskes suppleret, ikke opfylder de i § 16, stk. 1, anførte krav om uddannelse, jordbrug som væsentligste erhverv og fast bopæl, eller hvis ejeren, dennes ægtefælle og børn under 20 år i forvejen ejer landbrugsarealer over 100 ha. Ved afgørelsen af, hvorvidt sammenlægning bør nægtes efter stk. 3, nr. 2, vil der kunne foretages en prioritering af sammenlægningsmuligheder, hvorved der kan gives landmænd, der opfylder kravene i § 16, stk. 1, med hensyn til uddannelse, jordbrug som væsentligste erhverv og fast bopæl, og som ikke i forvejen ejer større arealer, en fortrinsstilling til suppleringsjord. Bestemmelsen tilsigtes i almindelighed kun at finde anvendelse, hvis der i de pågældende tilfælde er en anden ejendom, som har behov for jordsupplerende, og som ligger hensigtsmæssigt for supplerende, og ejendommen ejes af en person, der opfylder de ovenfor i § 16, stk. 1, anførte krav. Hvis ansøgeren, dennes ægtefælle og børn under 20 år i forvejen ejer større jordbesiddelser, d. v. s. arealer, der væsentlig overstiger alene 100 ha, vil sammenlægning dog kunne nægtes på grund af dette forhold.

Selv om der i den konkrete situation er forhold, der taler for supplerende af en anden landbrugsejendom end den, der efter ansøgningen ønskes suppleret, og denne anden ejendom ejes af en landmand, der opfylder fornævnte krav, vil der dog af hensyn til ejendomsstrukturen på længere sigt ved afgørelse efter stk. 3, nr. 2, i ganske særlige tilfælde